

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการสร้างและใช้ชุดการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่องเบญจศีล สำหรับครูพระในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูพระ ซึ่งจบการศึกษาปริญญาตรี เป็นชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง จำนวน 2 รูป 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองเต่า ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนนักเรียน 19 คน เป็นชาย 7 คน หญิง 12 คน และโรงเรียนบ้านสันม่วง ตำบลบ้านจันทร์ อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนนักเรียน 16 คน เป็นชาย 7 คน หญิง 9 คน โดยครูพระทั้ง 2 รูป จบการศึกษาปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกสังคมสงเคราะห์ และคณะครุศาสตร์ วิชาเอกการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ชุดการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน
3. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเรื่องเบญจศีล สำหรับครูพระในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง

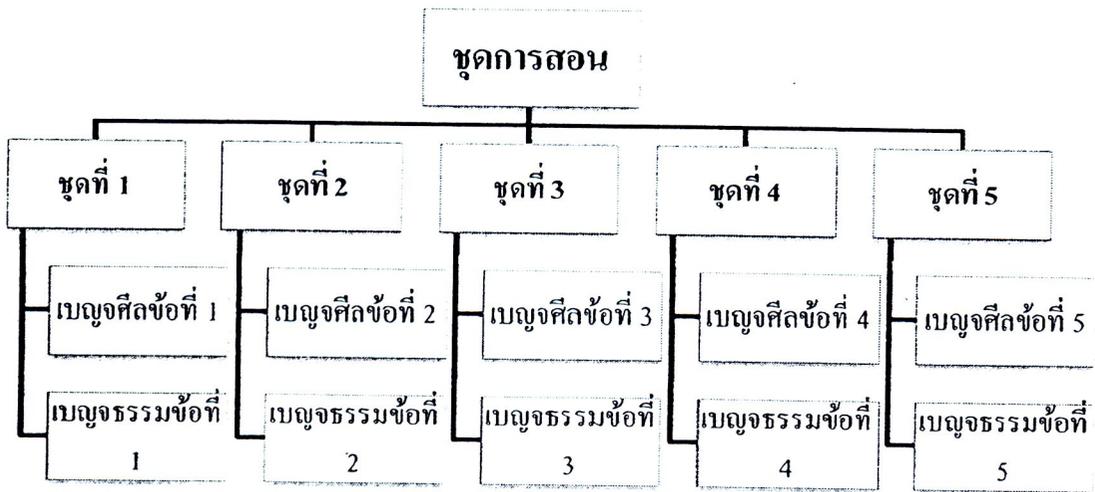
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. การสร้างชุดการสอน โดยการใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้
  - 1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและหลักการสร้างชุดการสอน
  - 1.2 ศึกษาและวิเคราะห์ เอกสารเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน
  - 1.3 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเบญจศีลเบญจธรรม
  - 1.4 ศึกษาการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

1.5 ออกแบบชุดการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่องเบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง

1.6 ค้นคว้าสื่อ เช่น สื่อวีดิทัศน์ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ หรือข่าวเหตุการณ์ต่าง โดยเลือกสื่อกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับเบญจศีลและเบญจธรรม

1.7 ดำเนินการสร้างชุดการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่องเบญจศีล จำนวน 10 กรณี เพื่อจัดทำชุดการสอน จำนวน 5 ชุดละๆ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม จำนวน 10 แผนละๆ 1 ชั่วโมง โดยมีโครงสร้าง ดังนี้

ฟ.8 เขียนคู่มือการใช้ชุดการสอนที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย จุดประสงค์ของชุดการสอน คำแนะนำก่อนใช้ชุดการสอน คำแนะนำระหว่างใช้ชุดการสอน คำแนะนำหลังใช้ชุดการสอน

1.9 นำชุดการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูงพร้อมคู่มือการใช้ที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาค้นคว้าแบบอิสระและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหาและรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และทำการปรับปรุงแก้ไข

1.10 นำชุดการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีลสำหรับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูงพร้อมคู่มือการใช้ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูพระจำนวน 1 รูป ที่สอนในโรงเรียนบ้านเหล่า ตำบลเมืองเก่า อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่มีนักเรียนจำนวน 13 คน ซึ่งนักเรียนมีผลการเรียนในกลุ่มเก่ง ปานกลางและ

อ่อน เพื่อปรับปรุงพร้อมคู่มือการใช้ วิธีการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.11 นำชุดการสอนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ไปทดลองใช้ภาคสนามกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 2 รูป 2 โรงเรียน คือ ครูพระที่สอน โรงเรียนบ้านหนองเต่า ซึ่งเป็นครูพระที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ เอกสังคมสงเคราะห์ มีนักเรียนจำนวน 19 คน และโรงเรียนบ้านสันม่วง ซึ่งเป็นครูพระที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ เอกการสอน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีนักเรียนจำนวน 16 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ซึ่งผู้วิจัยมีบทบาทในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำกับครูพระระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการใช้ชุดการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในประณมศึกษายานพื้นที่สูง

2.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการใช้ชุดการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในประณมศึกษายานพื้นที่สูง โดยให้สังเกตพฤติกรรมการสอนของครูพระ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านเทคนิคการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ด้านพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

2.3 หลังจากสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการใช้ชุดการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนใน โรงเรียนประณมศึกษายานพื้นที่สูง เสร็จ นำแบบสังเกตพฤติกรรมการใช้ชุดการสอน ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาค้นคว้าแบบอิสระและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 เมื่อแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการที่ปรึกษาค้นคว้าแบบอิสระและผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัย เข้าพื้นที่สังเกตการสอนและบันทึกผลการสอนด้วยตนเอง

3. การสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนใน โรงเรียนประณมศึกษายานพื้นที่สูง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น

3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนใน โรงเรียนประณมศึกษายานพื้นที่สูง โดยสัมภาษณ์ตามสภาพจริงใน

การสอนของครูพระ เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นลักษณะปลายเปิด 5 ด้านคำถามดังนี้ ด้านเนื้อหา ด้านสื่อการสอน ด้านกระบวนการจัดกิจกรรม ด้านการนำไปใช้ และด้านการประเมินผล

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง ที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาค้นคว้าแบบอิสระและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4 เมื่อปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการที่ปรึกษาค้นคว้าแบบอิสระและผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในประถมศึกษาบนพื้นที่สูง ไปสัมภาษณ์ครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูงจำนวน 2 รูป 2 โรงเรียน ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ หลังจากดำเนินการสอนเสร็จครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ติดต่อประสานงาน กับครูพระในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูงจำนวน 2 รูป และผู้อำนวยการ โรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง ที่ครูพระปฏิบัติงาน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้
2. สร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงเยือนครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา บนพื้นที่สูงและบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง ที่ครูพระปฏิบัติงาน และองค์กรในพื้นที่เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ความคุ้นเคยภายในโรงเรียน จำนวน 2 โรงเรียน
3. ส่งหนังสือแจ้งให้กับครูพระสอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง จำนวน 2 รูปทราบเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย
4. ส่งหนังสือให้กับผู้อำนวยการ โรงเรียนทราบเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในสถานศึกษา
5. ปรึกษาทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง จำนวน 2 รูป โดยให้ครูพระศึกษาคู่่มือการใช้ชุดการสอนที่สร้างขึ้น
6. เมื่อครูพระอ่านคู่มือการใช้ชุดการสอนแล้ว ให้ครูพระดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง

จำนวน 2 รูป 2 โรงเรียน โดยผู้วิจัยจะให้คำปรึกษาและเสนอแนะกับครูพระในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

7. ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมการสอน ของครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบาลพื้นที่สูง จำนวน 2 รูป จำนวน 10 ครั้ง ตามแผนการจัดการเรียนรู้

8. สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่องเบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบาลพื้นที่สูง กับครูพระทั้ง 2 รูป โดยมีแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบาลพื้นที่สูง ด้วยการพรรณนาวิเคราะห์
2. วิเคราะห์พฤติกรรมการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง เบญจศีล สำหรับครูพระที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาบาลพื้นที่สูง ด้วยการพรรณนาวิเคราะห์